

Invloed van de strenge winter op de vogelstand bij Breda

Door P. B. Jansen

De invloed van een strenge winter op de vogelstand is nog maar slecht bekend. Van enkele soorten weten we, dat ze zeer veel te lijden hebben, zoals *groene spechten* en *uilen*, maar hoe groot de verliezen zijn, daar hebben we geen flauw idee van. Dat ook de winter 1962/1963 nadelige invloed heeft gehad op de broedvogelstand is vanzelfsprekend en in dit artikel wil ik mijn eigen waarnemingen vermelden, in de hoop, dat ook anderen in „Het Vogeljaar” iets over hun bevindingen zullen schrijven.

Om met de standvogels te beginnen, *kraaien*, *eksters* en *gaaien* waren zeker niet sterk verminderd, ook *geelgors*, *vink*, *goudvink*, *zwarte mees*, *matkop* en *boomkruiper* hadden in het Mastbos bij Breda geen extra verliezen geleden. Wel was de stand van de *groene specht* verminderd. Deze zag men in dit voorjaar overal minder dan andere jaren, maar exacte gegevens hierover heb ik helaas niet. Ook de *winterkoning* heeft veel geleden. In het Mastbos (een gedeelte ervan) was het aantal territoria teruggelopen van 10 tot 3. Verder viel op, dat de *winterkoning* in dit bos, op schrale zandgrond, zeer weinig zong. In het Liesbos daarentegen, dat een rijk bos is, met zeer dichte ondergroei, zongen de *winterkoninkjes* veel beter, al direct na het einde van de vorstperiode. Of de teruggang in het Liesbos procentsgewijze even groot is geweest als in de Mastbos, kan ik echter niet zeggen.

Een opvallend verschijnsel, dat ik helemaal niet had verwacht is de sterke teruggang van het *goudhaantje*. Deze soort, die normaal overal in Brabant een vrij algemene en plaatselijk talrijke broedvogel is, was dit jaar zeer weinig te horen. Ik hoorde er slechts enkele op de voorjaartrek, maar in het broedseizoen niet één in het Mastbos. Ook op plaatsen in de omgeving van Breda, waar ze altijd broeden, waren ze nu afwezig. Om een idee te geven van de schommeling van het aantal territoria van het *goudhaantje* geef ik hier de waarnemingen in een deel van het Mastbos van de jaren 1956 tot en met 1963: 0-2-1-4-6-5-2-0. Een groot verschil dus tussen 1960 met 6 en 1956 (ook na strenge winter!) en 1963 met 0 territoria.

Een andere vogelsoort, die flink is verminderd, is de *roodborst*. Het aantal territoria daalde van 20 in 1962 tot 10 in 1963. Van de kleine zangvogels, waarvan ik ook in Het Vogeljaar (jrg. 11, 2, blz. 45-46) een overzicht gaf, was de *tijftjaf* aanzienlijk minder, n.l. 7 tegen 12 in 1962. Het slechte *fitissenjaar* 1962 met 16 territoria werd gevolgd door een goed met 23! *Zwartkop* en *tuinfluiter* hadden dezelfde stand als in 1962.

Met de *fluiter* gaat het de laatste jaren niet zo goed. Dit jaar geen enkel territorium. Ook in de omgeving van Breda, waar ik elk jaar *fluiters* hoor, was geen enkel broedgeval te ontdekken. Maar wellicht gaat het met de *fluiter* als met de *nachtegaal*. Nadat de laatste jaren de *nachtegaal* overal sterk was verminderd, zijn er dit jaar op vele plaatsen weer verschenen en zo telde ik in het Liesbos weer 6 zingende ex., tegen 1 in 1962.

Rectificatie: In het aprilnr. van Het Vogeljaar (1963) is op blz. 46 een fout geslopen. Het aantal *tuinfluiters* in 1956 was 7 en niet 1.

- *Het adres van de schrijver luidt: P. B. Jansen, Meerten Verhoffstraat 9, Breda.*